

Hvordan læses en vandplan?

Den overordnede enhed for vandplanlægningen er de 23 hovedvandoplande. Der findes en vandplan for hvert hovedvandopland. I det følgende beskrives hvordan de 23 vandplaner skal læses.

Opbygning og disposition

De 23 vandplaner er alle opbygget med følgende struktur:

Indhold

Forord	3
Indledning	5
1. Plan	
1.1 Hovedvandopland Djursland	11
1.2 Miljømål	12
1.2.1 Generelle principper	12
1.2.2 Miljømål for vandløb	14
1.2.3 Miljømål for søer	17
1.2.4 Miljømål for kystvande	21
1.2.5 Miljømål for grundvand	23
1.3 Indsatsprogram og prioriteringer	27
1.3.1 Indsatsprogram for Hovedvandopland Djursland	28
1.3.2 Anvendte undtagelser	38
1.4 Retningslinjer	46
2. Redegørelse	
2.1 Områdebeskrivelse	59
2.1.1 Vandområdernes beliggenhed, typologi og afgrænsning	60
2.1.2 Referencetilstand for de forskellige typer af vandområder	66
2.1.3 Beskyttede områder	67
2.1.4 Drikkevandsområder	69
2.2 Påvirkninger	71
2.2.1 Spildevand	74
2.2.2 Landbrug og andet jordbrug	80
2.2.3 Deposition fra luften	86
2.2.4 Samlede stofbelastninger	87
2.2.5 Kvantitative påvirkninger af vandet	90
2.2.6 Andre påvirkninger	92
2.3 Vandområdernes tilstand	98
2.3.1 Vandløb	99
2.3.2 Søer	106
2.3.3 Kystvande	112
2.3.4 Grundvand	124
2.4 Miljømål og indsatsbehov	135
2.4.1 Vandløb	139
2.4.2 Søer	145
2.4.3 Kystvande	154
2.4.4 Grundvand	160
2.5 Virkemidler, foranstaltninger og økonomi	166
2.5.1 Basisforanstaltninger og forudsætninger	167
2.5.2 Indsatsprogram – sunnlerende foranstaltninger	169
2.5.3 Omkostningsanalyse	176
2.6 Overvågningsprogram	178
2.7 Inddragelse af offentligheden	180
2.7.1 Introduktion	180
2.7.2 Offentlig oplysning og høring i processen	180
2.7.3 Hvilke typer kommentarer har vandmyndigheden modtaget?	182
2.7.4 Hvilke typer af handling er der sket på baggrund af kommentarene?	182
2.8 Liste over kommuner i vanddistriktet	184
Litteraturliste	185
Bilagsoversigt	188
Oversigt over temalag tilgængelige i WebGis	295

Støttedokumenter

Til de 23 vandplaner hører også nogle støttedokumenter som alle er tilgængelige på Naturstyrelsen's hjemmeside. Indholdet af de vigtigste støttedokumenter beskrives til sidst i denne vejledning.

Lovgrundlag

Miljømålsloven beskriver, hvad en vandplan skal indeholde. Lovgrundlaget findes desuden tilgængeligt på Naturstyrelsen's hjemmeside.

Hvad finder jeg, hvor?

Plan

Denne del af vandplanen samler de væsentlige elementer i vandplanen: Miljømål, indsatsprogram og prioriteringer, samt retningslinjer.

1.1 Hovedvandopland

En kort introduktion til hovedvandoplandet.

1.2 Miljømål

Her findes en beskrivelse af de konkrete og bindende miljømål, der er fastsat for vandområderne. Miljømål for de specifikke delvandområder findes i en række tabeller.

1.3 Indsatsprogram og prioritering:

I tabel 1.3.1 findes vandplanens indsatsprogram.

Eksempel på
indsatsprogram
– tabel 1.3.1

Vandplan – Hovedvandopland Randers Fjord

Indsatsprogram - supplerende foranstaltninger Hovedvandopland Randers Fjord						
Påvirkninger som skal reduceres og tilhørende virkemidler	Anvendelse af virkemidler	Effekter Reduceret påvirkning af Overfladevande ¹⁾				Samlede årlige omkostninger 1.000 kr./ år
		Kvælstof (tons/år)	Fosfor (tons/år)	Fysisk påvirkning	Ikkeforbrugede stoffer Miljøfarlige forureningsstoffer, herunder pesticider	
1. Diffus påvirkning fra næringsstoffer og pesticider – landbrug mv.²⁾						
• Randzoner – Op til 10 m langs vandløb og søer*						
• Efterafgrøder i stedet for vintergrønne marker						
• Forbud mod pløjning af fodergræsmarker i visse perioder		397,0	10,0	+		10.176
• Forbud mod visse former for jordbearbejdning i efteråret						
• Ændring af normsystemet						
• Oversvømmelse af ådale mhp. P-fjernelse ³⁾ *	152,8 ha		3,06	+		531
• Etablering af vådområder til N-fjernelse ³⁾ *	807 ha		91,2	+		4.997
• Yderligere brug af efterafgrøder eller godkendte alternativer, jf. Fødevareministeriets BEK nr. 845/ 2011	9.961 ha		88,1			4.194
2. Vandindvinding – påvirkning af overfladevande						
• Flytning af kildepladser ⁴⁾	0 m ³					0
• Kompenserende udpumpning ⁴⁾	0 m ³					0
3. Fysisk påvirkning af vandløb, søer og marine områder						
• Ændret vandløbsvedligeholdelse ⁵⁾ *	217,3 km			+		1.548
• Fjernelse af faunaspærringer ⁵⁾ *	141 stk.			+		1.474
• Vandløbsrestaurering ⁵⁾ *	143,3 km			+		230
• Genåbning af rørlagte vandløb ⁶⁾ *	10,9 km			+		234
• Sørestaurering	1 lokalitet			+		28
4. Påvirkninger fra punktkilder						
• Renseanlæg – forbedret rensning	1 anlæg	0,231	0,020		+	148
• Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning ⁷⁾	Ca. 73 ejd.	0,321	0,073		+	515
• Regnbetingede udløb – bassiner ⁸⁾	Ca. 19 udløb	0,292	0,110	+	+	1.247
• Industri – forbedret rensning/afskæring til renseanlæg	0 anlæg					
5. Akvakultur						
• Ferskvandsdambrug	1	0	0,051		+	9)
Indsatsprogram omkostninger i alt / år						25.322

Tabel 1.3.1. Indsatsprogram – supplerende foranstaltninger for hovedvandopland Randers Fjord. For de *mærkede indsatser er afsat midler til kompensation/erstatning.

Note 1) Effekten er angivet i forhold til udledningen til overfladevande samlet set, ukorrigeret i forhold til retention/tilbageholdelse i søer m.v. I tabel 1.3.2c er angivet kvælstofeffekten i forhold til kystvande incl. retention/tilbageholdelse i søer m.v.

Note 2) Målet for den samlede kvælstofreduktion er minimum 19.000 tons. Vandplanerne fastlægger den konkrete indsats i forhold til 9.000 tons, mens der udstår en kvælstofreduktion på minimum 10.000 tons. Vurdering af virkemidler

Indsatsprogrammet er et resumé af de forbedringer, der skal til for at leve op til målene i et vandområde. Indsatsprogrammet er grundlaget for kommunernes udarbejdelse af handleplaner.

De forbedringer der skal ske i et vandområde udtrykkes ved en påvirkning, der skal reduceres:

- Diffus påvirkning fra næringsstoffer
- Vandindvindning – påvirkning af overfladevande
- Fysisk påvirkning af vandløb, søer og kystvande
- Påvirkninger fra punktkilder, som f.eks. renseanlæg og overløbsbygværker
- Akvakultur

Under de enkelte påvirkninger er angivet, hvilke virkemidler/redskaber der kan anvendes til at forbedre miljøtilstanden. Der angives også en forventet effekt af forbedringen samt den samlede årlige omkostninger forbundet med indsatsen.

Kommunerne skal i den kommunale handleplan/de relevante sektorplaner (spildevand mm.) – fastlægge de virkemidler som kommunerne er ansvarlige for – fastlægge den lokale konkrete omkostningseffektive udmøntning af virkemidlerne.

En mere detaljeret oversigt over de forbedringer, der skal til i de specifikke vandområder kan findes i vandplanens tabel 1.3.2 a-d.

I de tilfælde, hvor målene ikke nås er beskrevet, hvilke undtagelser der begrundes en udskydelse til en senere planperiode. En oversigt over undtagelser for de specifikke vandområder findes i tabel 1.3.3-1.3.6.

1.4 Retningslinjer

Beskriver regulerende bestemmelser, der understøtter indsatsprogrammet og er bindende for myndighedernes planlægning og administration.

Redegørelse

Denne del af vandplanen indeholder en detaljeret beskrivelse af den opgørelse af indsatsbehov, der ligger til grund for det samlede indsatsprogram, der findes i vandplanens afsnit 1.3.

For at opgøre behovet for indsats skal der for de enkelte vandområde beskrives følgende:

- Hvad er den nuværende tilstand?
- Hvad er den ønskede tilstand?
- Hvordan påvirkes vandområdet i dag?
- Hvordan vil påvirkningen være i 2015 når man tager højde for allerede besluttede tiltag (baseline)?

De enkelte afsnit i vandplanens redegørelse giver svar på disse spørgsmål.

2.1 Områdebeskrivelse

Indeholder en generel beskrivelse af hvert hovedvandopland og dets karakteristika. Afsnittet beskriver beliggenhed, afgrænsning og typologi for overfladevandsområder – vandløb, søer, kystvande, stærkt modificerede områder og kunstige områder samt grundvandsforekomster.

Afsnittet indeholder desuden oplysninger om beliggenhed af de beskyttede områder, herunder Natura2000-områder og drikkevandsforekomster.

2.2 Påvirkninger

Vandplanen opgør påvirkningerne af overfladevandets og grundvandsforekomsternes nuværende tilstand fremkaldt af menneskelig aktivitet.

Opgørelsen af påvirkninger bygger i høj grad på den tidligere basisanalyse, men er blevet kvalificeret bl.a. i forhøringen med kommunerne.

2.3 Vandområdernes tilstand

Vandplanen indeholder en oversigt over tilstanden i vandløb, søer, kystvande og grundvandsforekomster. Vurdering af tilstanden sker med udgangspunkt i den klassifikation, som indføres med vandrammedirektivet.

Der gives en oversigt over den nuværende tilstand. Den forventede tilstand i 2015 fastlægges for vandløb, søer, kystvande og grundvandsforekomster med henblik på at opgøre behovet for indsats. "Baseline 2015" udtrykker en fremskrivning af vandforekomsternes tilstand i 2015, når der tages højde for effekten af de tiltag, der allerede er besluttet eller planlagt.

2.4 Miljømål og indsatsbehov

Behovet for indsats opgøres som forskellen mellem den fremskrevne tilstand i 2015 og den tilstand som vandforekomsterne skal have for at opfylde målet.

2.5 Virkemidler, foranstaltninger og økonomi

Beskriver basisforanstaltninger (baseline 2015) og supplerende foranstaltninger – det egentlige indsatsprogram. Der gives dels en generel beskrivelse af de omkostningseffektive virkemidler, dels en beskrivelse af hvordan de konkrete kan anvendes i hovedvandoplandet.

2.6 Overvågningsprogram

Nævner kort det nationale overvågningsprogram.

2.7 Inddragelse af offentligheden

Der redegøres for den inddragelse af offentligheden, der er sket i hvert hovedvandopland.

2.8 Liste over kommuner i vanddistriktet

Kommuner i hovedvandoplandet.

Bilagsoversigt

9 bilag hører med til vandplanerne.

Oversigt over temalag i WebGIS

Temalag til vandplanen findes på WebGIS (se eksempel næste side):

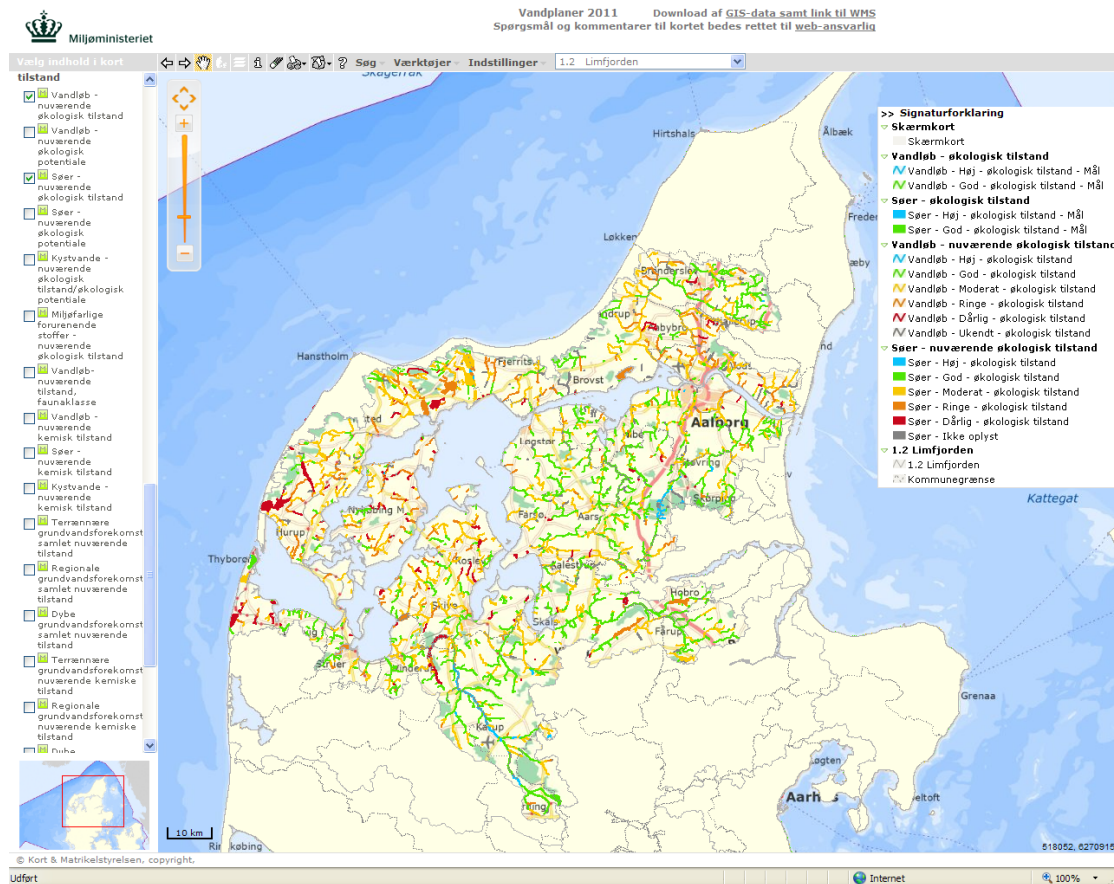
http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=miljoegis_vandrammedirektiv2011

Støttedokumenter

Til vandplanerne hører også en række støttedokumenter:

- *Web-GIS*
- *Katalog over virkemidler*
- *Arbejdsrapporter fra arbejdsgrupperne*
- *Høringsnotater*

Web-GIS

Web-GIS indeholder de kort/temalag, der understøtter læsningen af vandplanen. De enkelte kort er inddelt i en række temagrupper, eksempelvis hovedvandopland, miljømål, indsatsprogram osv. Disse svarer til vandplanens hovedkapitler. Klikkes på en temagrupper åbnes de kort man har mulighed for at se til valgte kapitel i vandplanen.

Der er bl.a. mulighed for at vælge et hovedvandopland og søge på en ejendom/adresse. Der kan også zoomes ind via et rektangel du tegner på kortet ved at benytte "shift"-tasten og venstre museknap.

Ved at klikke på 'i-knappen' og dernæst klikke på et givent vandområde, der er fremhævet fra en temagrupper, fås en kort information om det pågældende vandområde. Data kan fås ved at klikke på 'Værktøjer' og vælge 'download'.

Virkemiddelkatalog

Identificerer en række potentielle virkemidler der kan tages i anvendelse ved reduktion af påvirkninger. I kataloget medtages de virkemidler der er vurderet omkostningseffektive og som en anvendt i indsatsprogrammerne.

Arbejdsrapporter fra arbejdsgrupperne

I forbindelse med den offentlige høring af forslagene til vandplaner fra oktober 2010 til april 2011 blev der nedsat en række arbejdsgrupper med det formål at kvalificere det faglige grundlag for udarbejdelsen af vandplanerne.

Høringsnotater

I notater er svar fra høring af vandplaner opsummeret og Naturstyrelsen bemærkninger anført.